

Jan Willem Roosenbrand - Vriendendienst - Lucas 1:26-38 - Oosterkerk 21 december '14

Dia 1

“Studenten weten niet te communiceren over evangelie.” (ND, deze week)

Alle Bijbelkringen ten spijt, denkt twee derde van hen dat de christelijke boodschap voor hun niet-christelijke omgeving ‘onlogisch, onbegrijpelijk en niet strokend met de werkelijkheid’ is.

Uit een enquête blijkt dat de Amsterdamse studenten in grote mate ervaren dat ze in twee werelden leven: een christelijke en seculiere. Werelden die praktisch nooit bij elkaar komen.

Niet alleen studenten...

Dia 2

Dit Bijbelverhaal uit compleet andere wereld.

Uitgehuwelijkt, dat kan nog net, maar een engel, een zwangerschap zonder vader...

Ja ja, denk je. Ze was gewoon zwanger als meisje, vreemdgegaan, of verkracht door een Romeinse soldaat en probeert er een draai aan te geven. Zo gaat dat. Ieder probeert zichzelf eruit te draaien.

Of het is een sprookje, uit een andere wereld...

Moet je dit nou allemaal letterlijk geloven om gelovig te zijn? Wat doe je met je twijfels hierover?

Of hoe praat je hier nou over met mensen die dit niet anders dan als sprookje kunnen zien?

Thema van deze dienst is: in welk verhaal wil jij leven?

We hebben allemaal een ‘verhaal’, een kader waarin we de dingen en ervaringen plaatsen.

Ook als je dit maar een vreemd sprookjesachtig verhaal vindt, komt dat omdat jouw eigen grote verhaal, je interpretatiekader, gevormd wordt door het gangbare verhaal

van een wereld die alleen maar echt is voorzover je die kunt zien en aanraken of beredeneren.

Laten we proberen om ons eens te verplaatsen naar toen, naar het grote verhaal waarin Maria dacht en opgenomen was.

Dia 3

Het is het verhaal van een volk met een speciale bestemming. Speciale beloftes: er komt een nieuwe samenleving, een nieuwe wereld, waarin het eindelijk rechtvaardig zal toegaan. Waarin iedereen gelijk is voor God, waarin liefde normaal is.

Er komt een nieuwe koning in de toekomst die alle goede koningen van het verleden en zelfs de goede oude David zal overtreffen. Dat zal de hemel op aarde zijn.

David, zij zou introuwen in die oude koninklijke familie, via Jozef met wie ze verloofd was.

Dat verhaal was werkelijkheid voor haar.

Evengoed botst dat verhaal stevig maar haar werkelijkheid: onzin om te denken dat mensen in die tijd dit soort dingen klakkeloos konden geloven. Het is en was verbazingwekkend, zelfs voor een engel uit de hemel, die zich hoorbaar verbaast over het nieuws dat hij dit meisje mag brengen, begenadigd, bevoorrecht, fantastisch.

Lucas dit dit opgeschreven heeft (hij was zelf trouwens arts) claimt dat dit echt gebeurd is. Lucas 1:1-4. Hij heeft t nagevraagd. Juist omdat het ongelooflijk is. Te mooi om waar te zijn. Ook voor de mensen van toen.

Dia 4

Want natuurlijk heeft Maria ook haar vragen

- Hoe kan ik een zoon krijgen, zonder een man?
- Wat ziet God in mij, een doodgewoon meisje- Kan ik hieraan meewerken?
- Waarom is het eeuwen stil geweest van boven? Jozef is gewoon timmerman, niks koning of prins.
-

Dia 5

Maar haar houding is die van overgave. ze geeft ze zich over. Ze vertrouwt zich toe aan het grote verhaal van Israël, van God en mensen. De Heer wil ik dienen. Laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.

Geloven = je overgeven, je toevertrouwen, opgenomen willen worden in dit grote zingevende verhaal. Hier ben ik. Beschikbaar.

Dat is nog steeds de hamvraag: ben je beschikbaar om door God gebruikt te worden voor een betere wereld? Sta je open voor een wereld met Immanuel? Zou je het willen?

Bij alle twijfels!

Dia 6

“De stilte van God” gaat over waarom geloven moeilijk is.

Hoe je met je twijfels toch tot overgave kunt komen.

Dia 7

Ken je dit beeld, van de Christus van de afgrond?

Voor de kust van een Italiaans plaatsje staat een metershoog Christusbeeld. Voor de kust? Ja, in het diepe water, met zijn armen omhoog geheven in stil en wanhopig gebed tot God. Al jaren staat het daar.

Als een getuigenis dat hoe diep je ook zit, hoe groot je twijfels ook zijn, Christus naast je is, met zijn gebed tot God.

<https://www.youtube.com/watch?v=Nsp59Fq4K3M> eerste 35 seconden.

Wat is die kus? Een grapje? Of is het ontroering over Immanuel, God bij ons, tot in de diepste zee, tot in de grootste twijfels, tot in de dood.

Ik wil graag in dit grote verhaal leven. Wat een wonder.

God komt bij ons, kijk maar naar Christus.

Zijn geboorte, zijn dood, zijn opstanding.

Dia 8

Kan ik het bewijzen dat het waar is?

Ik geloof het.

Het raakt me, het raakt de werkelijkheid.

Het maakt de werkelijkheid leefbaar, zinvol.

Maar is het daarmee waar?

Hoe belangrijk is het om dat te kunnen bewijzen?

Dia 9

The life of Pi

Voorlezen van blz 311-313 De stilte van God. Over the Life of Pi.

zo. Ook al staat er geen enkel bewijs in. Dat was juist zo aangenaam.

Hoofdpersoon is Piscine Patel, een tiener uit India. Al jong laat hij zich Pi noemen, omdat zijn naam lijkt op 'pissen'. Hij is een zeer-spiritueel jochie: tegelijk hindoe, moslim en christen. Zijn vader is eigenaar van een dierentuin, maar de economie zit tegen en ze besluiten naar Canada te emigreren en hun dieren mee te nemen. Hun schip raakt echter in een zware storm verzeild en vergaat. Vrijwel iedereen verdrinkt, ook Pi's ouders en broer. Pi zelf kan nog net in een reddingssloep springen, maar ontdekt als snel dat hij die deelt met... een hyena, een zebra, orang-oetan en een Bengaalse tijger (die door een administratieve fout Richard Parker heet). Na enige gevechten tussen de dieren blijft alleen de tijger over.

227 dagen dobberen zij tweeën over de Grote Oceaan. Pi zit eerst nog op een stel reddingsvesten buiten de sloep, want de tijger is levensgevaarlijk en heeft honger. Maar hij weet hem af te richten en uit-

311

eindelijk ontstaat er zelfs een soort kameraadschap. Maar 227 dagen is lang en ze overleven het ternauwernood:

Uiteindelijk, meer dood dan levend, spoelen ze aan in Mexico. De tijger glipt direct het woud in en wordt nooit meer gevonden. Pi wordt in het ziekenhuis langdurig ondervraagd door twee vertegenwoordigers van de verzekeringsmaatschappij van het gezonken schip. Hij vertelt over zijn bovenmenselijke avontuur, maar ze geloven hem niet. Het zo lang uithouden in een sloep mét een tijger erbij, dat is onmogelijk.

312

In dit verhaal kan hij niet leven.

Pi denkt na. Dan stelt hij voor een geloofwaardiger ^{verhaal} versie te vertellen. Eentje waarmee ze kunnen aankomen bij hun meerderen. Ja, dat willen de verzekeringsmannen graag.

In deze nieuwe versie vervangt Pi de dieren door mensen. Het wordt een naargeestig en wreed verhaal. Als het klaar is, beseffen de verzekeringsmannen, dat de orang-oetan Pi's eigen moeder is geworden, de zebra een matroos, de hyena de scheepskok, en de tijger Pi zelf. Pi noemt dan de feiten die vaststaan: dat het schip de Tsimtsum dan-en-dan is gezonken, dat er diertuindieren aan boord waren en dat hij zelf de enige overlevende is. Die feiten kunnen bewezen worden. Maar niet *het verhaal dat deze feiten verbindt*:

'U kunt niet bewijzen welk verhaal waar is en welk verhaal niet. U moet alles maar van mij aannemen.'

'Tja.'

'In beide verhalen zinkt het schip, komen mijn ouders en broer om en maak ik de verschrikkelijkste dingen mee.'

'Ja.'

'Vertelt u me dan eens, als het voor u dan toch niets uitmaakt en u geen van beide versies kunt bewijzen, welk verhaal heeft uw voorkeur? Welk verhaal is het mooiste, het verhaal met de dieren of het verhaal zonder dieren?'

Okamoto: 'Interessante vraag...'

Chiba: 'Het verhaal met de dieren.'

Okamoto: 'Ja. Het verhaal met de dieren was het mooiste.'

Pi: 'Dank u. Zo is het met God nu ook.'¹⁴

Dia 10

In welk verhaal wil jij leven?

't Gaat niet om of je gelooft dat dit van PI wel of niet echt gebeurd is, t gaat erom of in zelf in dit verhaal wilt stappen en er in wilt leven!

Welk verhaal is richtinggevend voor jouw leven?

De feiten zijn gelijk of je gelovig bent of niet.

De feiten zijn niet prettig.

Oorlog en dood. Eindigheid. Individueel en als planeet.

Twee verhalen en verklaringsmodellen.

- Maak er wat leuks van, maar het is uiteindelijk zinloos, toeval, domme pech, opgaan blinken en verzinken.
- Of: het komt goed, God is bij ons. Immanuel, tot in de dood.

Klein voorbeeldje: Harmen vertelde over hoe lastig de beslissing was om (vanwege de ebola) Benin de rug toe te keren en naar Madagaskar uit te wijken. En hoe het hem hielp toen iemand in Madagaskar zei dat ze daar precies op het juiste moment gekomen waren. Voor mij raakt dat aan de vraag: in welk verhaal wil je leven?; wil en kun je blijven zien dat God aanwezig is, ook in dat soort heftige omstandigheden en moeilijke beslissingen. Of is het niet meer toevallig dat iemand zoiets zegt, en maak je je zelf alleen maar wijs dat God hier leiding aan geeft.

Wat is mooier? Wat stimuleert je meer om zoals Maria beschikbaar te zijn: "Ik ben uw dienaar. Laat er met mij gebeuren wat U hebt gezegd".

Het gaat niet allereerst om of je het met je verstand kunt accepteren dat het mogelijk is om zwanger te raken zonder een man.

Het gaat erom aan welk verhaal je je leven wilt toewijden. Durf je de kikker te kussen? Durf je de gekruisigde Christus te kussen? Ben je beschikbaar?

Ik wil leven in dit verhaal van God met mensen, al zitten er nog steeds stukken in die ik niet snap en waar ik mijn vragen over heb.

Je kunt dit verhaal terzijde schuiven: ach leuk verzonnen. Maar niet meer dan een smoes van een meisje dat vreemd ging. Uiteindelijk probeert iedereen zich eruit te kletsen. En that's it.

Maar ik wil mijn leven toewijden aan een ander verhaal, niet van eigenbelang en rotsmoesjes, maar aan dit verhaal: het komt goed, want God komt bij ons, is bij ons gekomen, dwars door mijn onmogelijkheden heen, en komt terug, en daarom is er altijd hoop.

Maar als je nou nog steeds moeite hebt met de feitelijkheid van deze maagdelijke zwangerschap? Of met wat voor bezwaren dan ook.

Kun je alleen maar gelovig zijn als je dit met huid en haar slikt? Is het slikken of stikken?

Weet je, als je op afstand blijft, wordt het niet makkelijker. Het verhaal wordt plausibeler als je mee gaat spelen in dit grote toneelstuk, van God onder de mensen. Van liefde en hoop. Als je wilt ontvangen: Christus, Immanuel.

Als je het je eigen probeert te maken dat het grootste wonder niet is dat er natuurwetenschappelijk-onmogelijke dingen toch echt gebeurd zijn, maar dat het grootste wonder is dat God bij ons wil komen, Immanuel. Dat is echt onbegrijpelijk.

Is geloven makkelijk? Nee, maar ik wil niet geloven in een wereld die opgesloten zit in zichzelf, ik wil niet geloven dat ik opgesloten moet blijven zitten in mezelf en in feiten en in getallen en in statistieken.

Ik wil geloven dat wij en alle mensen gemaakt zijn om open te staan, open en ontvankelijk gemaakt te worden voor elkaar en voor God, voor de liefde en de toekomst.

Ik wil Christus ontvangen en meedoen met Christus die de dood onderging en mijn fouten vergeeft, die de dood overwon en hoop geeft.

Ik wil geloven in Immanuel, God met ons.

Daarom geloof ik.

Dia 11

We hebben bijna allemaal onze twijfels. Ook als gelovige.

Als je dat herkent: Jullie hebben een kerstbal gekregen, je mag daar je aarzeling en je twijfel op schrijven.

En weet je wat we er dan mee doen? Je kunt het in je zak stoppen en koesteren. Maar je kunt ook met je twijfels een stap naar voren zetten, naar deze kerstboom daar. We gaan er mee naar Christus. Naar het feest van Immanuel.

En dan staan daar mensen klaar die hangen al die twijfels en vragen in de kerstboom, in het verhaal van God onder de mensen.

Dat grote verhaal kan wel tegen die twijfelvragen van ons.

[Mensen komen naar voren.... Ondertussen filmpje]

En ik zet het licht van Immanuel erboven, zodat dat licht over alle twijfels heen schijnt.